

# Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on yhteinen asia

Hyte-palvelukonsepti, monialaisen asiakas- ja palveluohjauksen  
toimintamalli ja järjestöjen mahdollisuudet

## Kestävää hyvinvointia Pohjois-Savoon -hanke

# Sisältö

### Hyte-palvelukonsepti

- Käsitteet ja perusidea
- Monialaisen asiakas- ja palveluohjauksen toimintamalli
- Työkalut: puheeksioton materiaalit, Tarmoa ja hyvinvointilähete

### Järjestöjen mahdollisuudet

### Keskustelua



## Kestävää hyvinvointia Pohjois-Savoon -hanke



# Mitä on HYTE?

## HYTE = Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Vastuu pohjoissavolaisten hyvinvoinnin edistämisestä on alueen kunnilla ja hyvinvointialueella yhteisesti.

- Kummankin tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä **yhteistyötä** hyvinvointialueen alueella toimivien hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien - - **yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa.**

[Laki sosiaali- ja terveydenhuollon... 612/2021 - Säädökset alkuperäisinä - FINLEX®](#)

# Hyte-palvelukonsepti ja monialaisen asiakas- ja palveluohjauksen toimintamalli

## Kestävää hyvinvointia Pohjois-Savoon -hanke

# Käsitteet



Monilta ihmisiltä puuttuu arjesta mielekästä tekemistä ja sosiaalisia suhteita, joita kuntien ja kolmannen sektorin ja seurakuntien toiminta tarjoaa.



Asiakas- ja palveluohjauksella tarkoitetaan palvelua, jossa neuvonnan, ohjauksen ja (palvelu)tarpeen arvioinnin avulla varmistetaan, että asiakas saa tarvitsemiaan palveluita oikeaan aikaan.



Monialaisuudella viitataan siihen, että asiakas- ja palveluohjauksen prosessin aikana tunnistetaan tarve eri toimijoiden (mm. kunta, järjestöt ja hyvinvointialue) tarjoamille hyvinvointia ja terveyttä edistävillä palveluilla tai toiminnalla.

# Perusidea: Ohjataan asukas tarkoituksenmukaiseen toimintaan tai palveluun

Ohjataan kuntien, järjestöjen, seurakuntien (hyte-) toimintaan asukkaita, jotka tarvitsevat ei-lääketieteellistä apua tai tukea:

- mielekästä tekemistä ja/tai
- sosiaalisia suhteita arkeensa



# Hyte-toiminta ei korvaa sote-palveluita

Ohjaaminen hyte-toimintaan ei voi korvata sote-palveluita tai estää niiden saamista.



# Kestävää hyvinvointia Pohjois-Savoon -hanke

## Hyte-palvelukonsepti ja toimintamalli

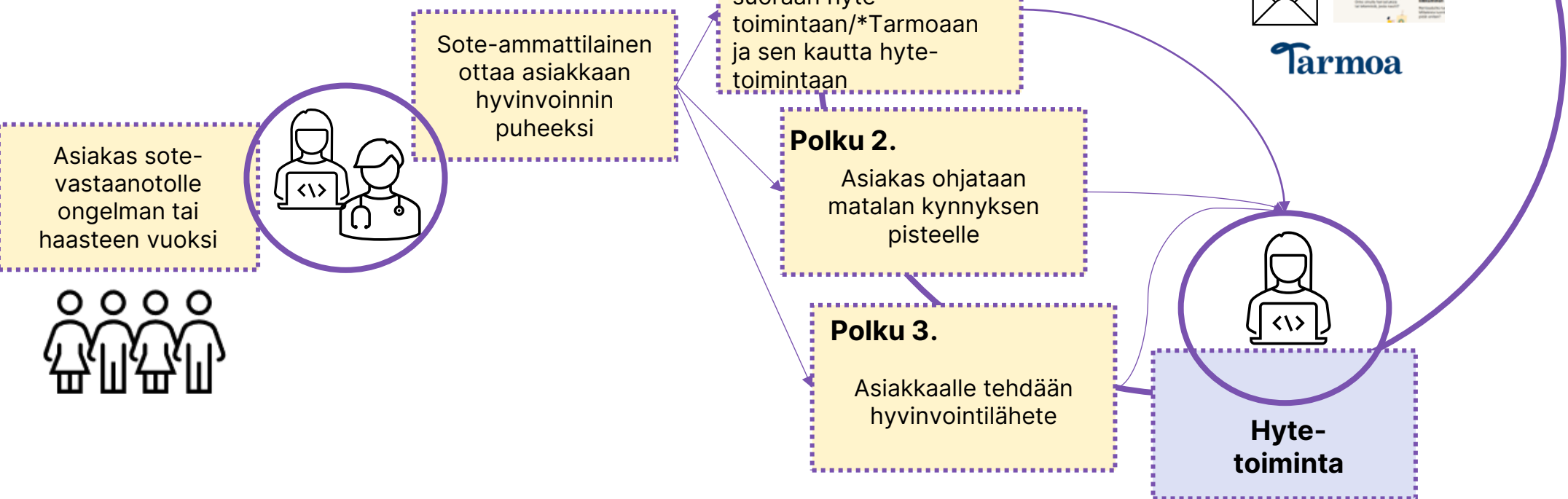
Hyte-palvelukonsepti sisältää:

- Organisoituminen, tehtävät ja roolit
- Asiakasprofiilit ja persoonat
- Sote-ammattilaiset ja alueet
- Mittarit ja arviointi
- Käyttöönotto-suunnitelma

**Toimintamalli:**

- Hyten puheeksiotto ja omatoimisen asiakkaan ohjaus (Polku 1)
- Hyten puheeksiotto ja asiakkaan ohjaus Matalan kynnyksen pisteelle (Polku 2)
- Hyten puheeksiotto ja ohjaus hyteen hyvinvointilähetteellä (Polku 3)

Toimintamalli sisältää puheeksi oton ja ohjauksen työkaluja.



**Puheeksi oton ja ohjauksen työkalut:**

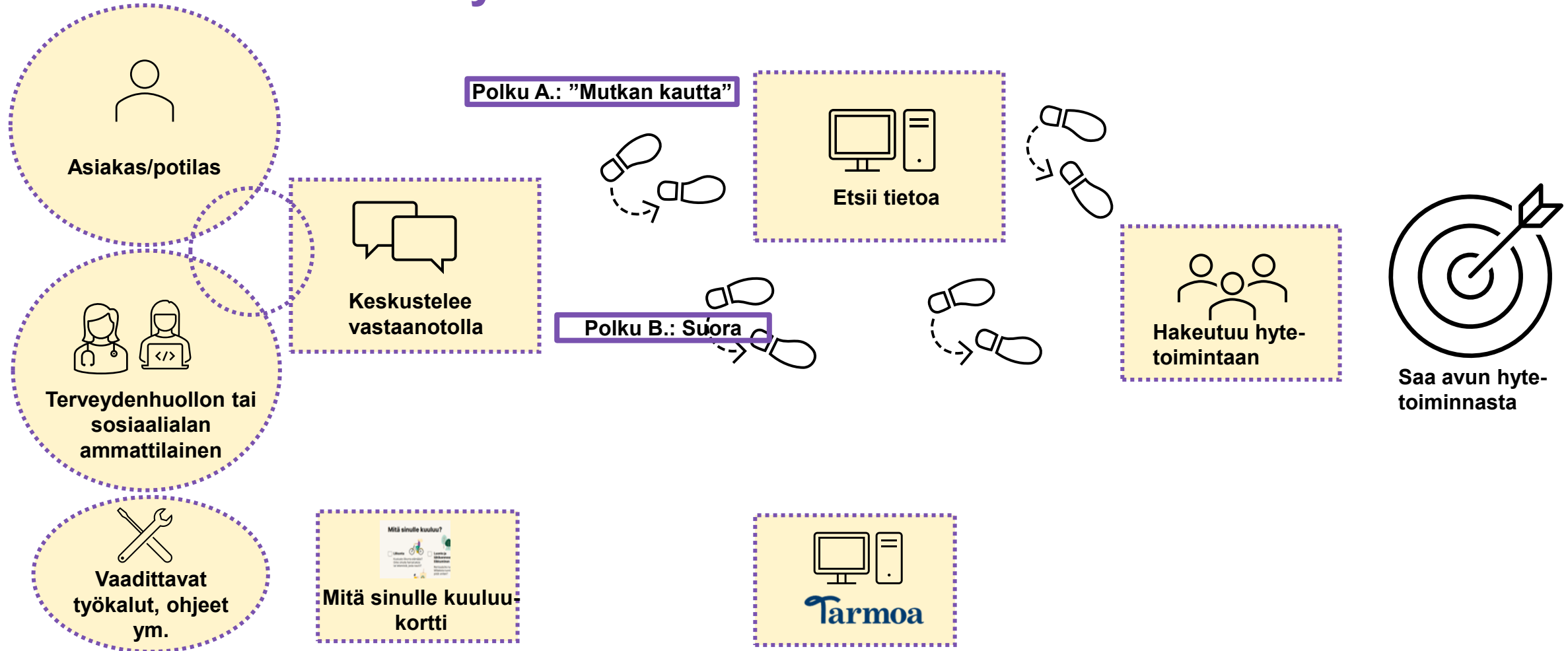
- Mitä sinulle kuuluu-kortti ja huoneentaulu
- Hyvinvointilähete
- Tarmoa





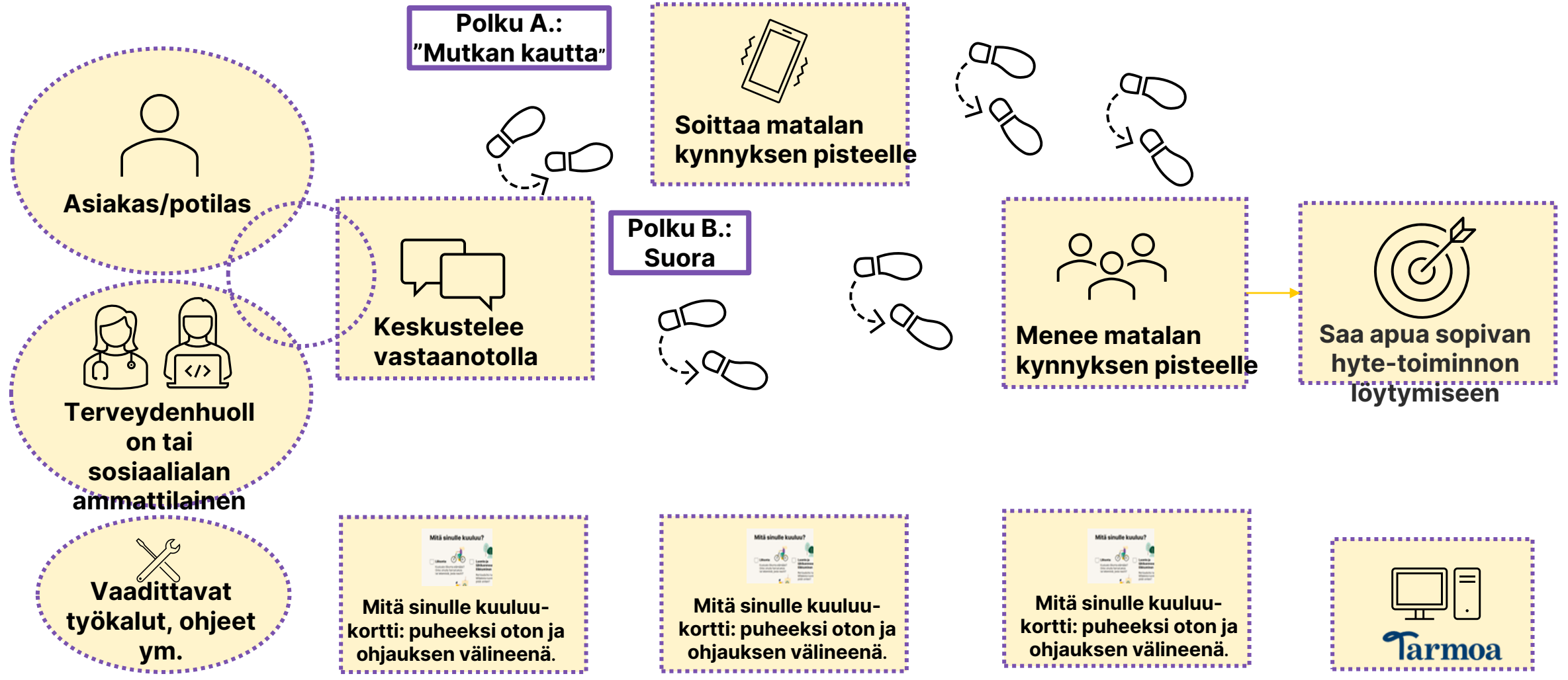
## Kestävää hyvinvointia Pohjois-Savoon -hanke

# Polku 1: Asiakas ohjataan \*Tarmoaan ja sen kautta hyte-toimintaan/suoraan hyte-toimintaan



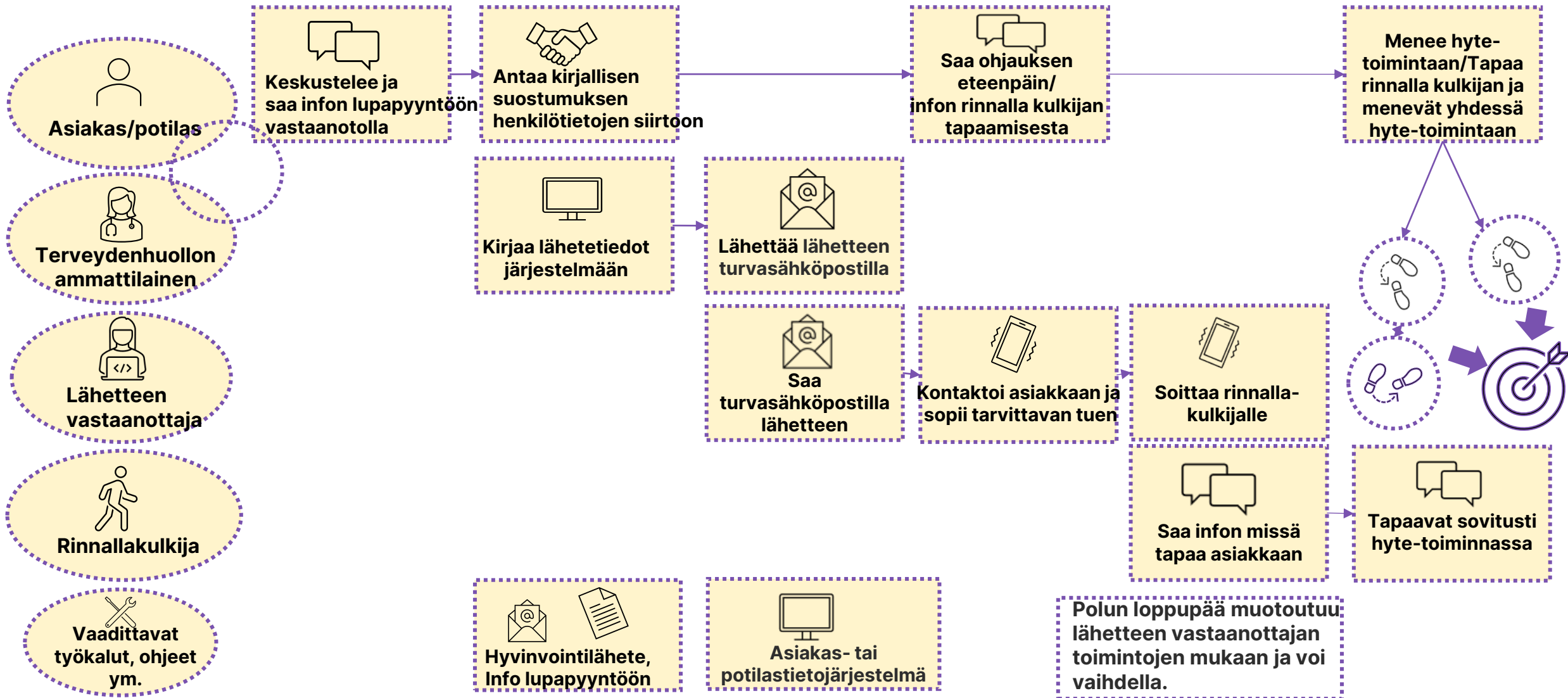
## Kestävää hyvinvointia Pohjois-Savoon -hanke

## Polku 2: Asiakas ohjataan matalan kynnyksen pisteelle



# Polku 3. Asiakkaalle tehdään hyvinvointilähete

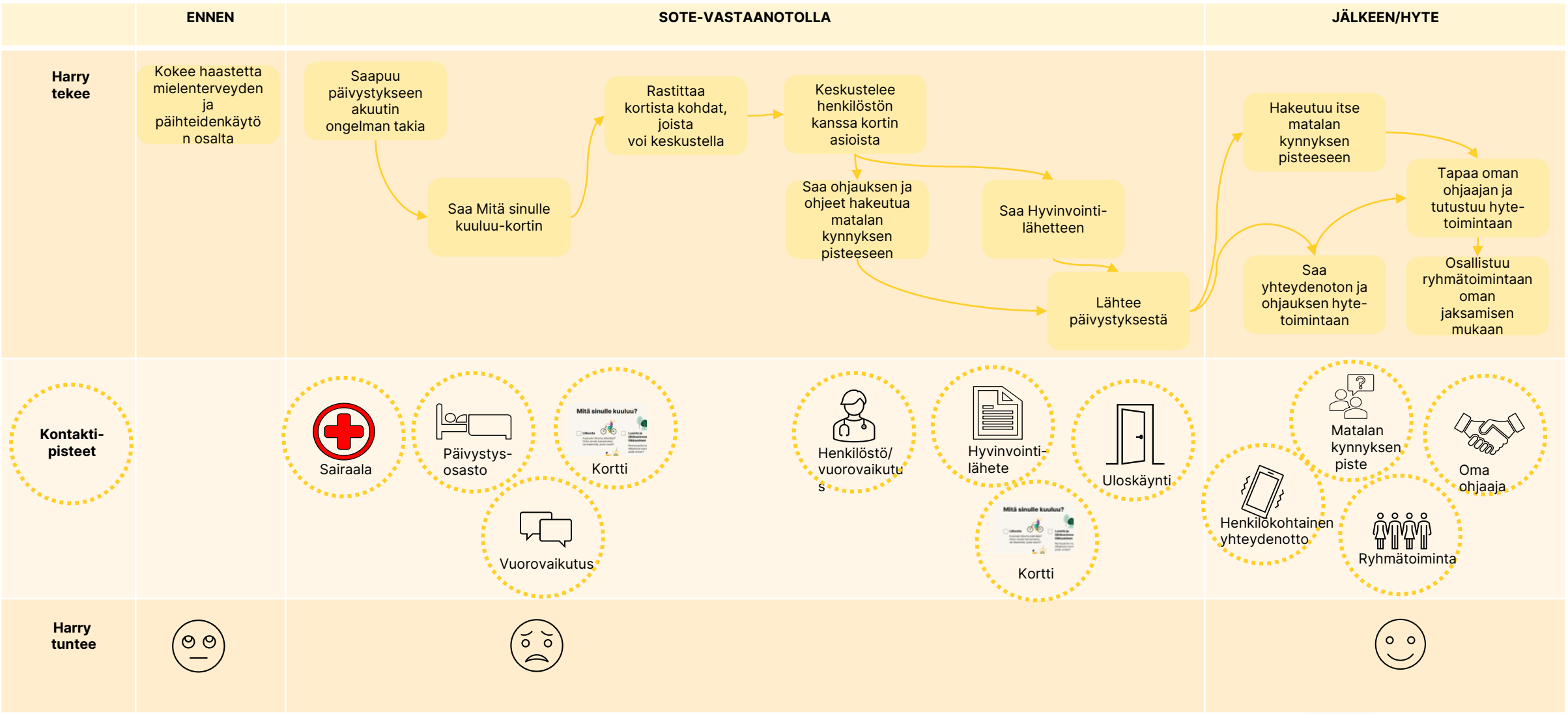
## Kestävää hyvinvointia Pohjois-Savoon -hanke





# Harry sote-vastaanotolla:

## Hyten puheeksiotto, ohjaus ja vastaanotto hyte-toiminnassa



# Palvelukonseptin sisältämät työkalut

Puheeksioton materiaalit, Tarmoa.fi ja hyvinvointilähete

# Puheeksiotto tukee asiakasohjausta

- Puheeksiotto on ammattilaisen tekemä keskustelualoite, joka voi perustua heränneeseen huoleen tai olla osa yleistä hyvinvoinnin ja terveyden kartoitusta.
  - **Puheeksioton voi tehdä Mitä sinulle kuuluu? –materiaalien (diat 5-6) tai muun puheeksi oton mallin avulla.**
  - **Kortissa on apukysymyksiä, joita sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilainen voi käyttää tarvittaessa.**
  - **Korttia käytetään anonyymisti: sen mukana ei siirry henkilötietoja.**
- Ammattilainen muodostaa keskustelun perusteella käsityksen asiakkaan hyvinvoinnin vahvistamisen tarpeista ja ohjaa hänet sopivaan palveluun tai toimintaan.

# Mitä sinulle kuuluu? -kortti

## Mitä sinulle kuuluu?

### Liikkuminen



Kuuluuko liikunta elämääsi? Mitä ajatuksia liikunta sinussa herättää? Oletko pohtinut jonkin lajin kokeilemistä?

### Luonto ja lähiluonnossa liikkuminen



Rentoudutko luonnossa? Millaisista luontokohteista pidät eniten?

### Luovuus, taide- ja kulttuuriharrastaminen



Kiinnostaako sinua musiikki, kirjat, elokuvat, pelit, teatteri, museot, kädentaidot? Harrastatko jotakin luovaa?

### Mielen hyvinvointi ja päihteettömyys



Onko sinulla harrastuksia tai tekemistä, josta nautit? Onko elämässäsi tapahtunut suuria muutoksia viime aikoina?

### Ravitsemus ja uni



Nukutko riittävästi? Syötkö monipuolisesti?

### Sosiaali- ja terveydenhuollon ohjaus, neuvonta ja tukipalvelut



Tarvitsetko tukea tai apua arkeesi? Oletko kokeillut digitaalisia itsehoitomateriaaleja?

### Toimeentulo, työ, oppiminen ja asuminen



Mietitkö toimeentuloa tai työllistymistä? Kaipaatko tukea asumisen haasteisiin?

### Yhteisöllisyys, vaikuttaminen ja sosiaaliset suhteet



Haluaisitko kuulua yhteisöön tai ryhmään? Onko sinulla ihmisiä, joiden kanssa voit jutella? Oletko parisuhteessa?

Tutustu teemoihin myös osoitteessa [www.tarmoa.fi](http://www.tarmoa.fi)

## Tämä kortti auttaa sinua pohtimaan, mitä hyvinvointiisi kuuluu.

Kortti on jaettu hyvinvointiin ja terveyteen vaikuttaviin teemoihin. Niiden alle on lisätty kysymyksiä, jotka helpottavat kokonaisvaltaisen hyvinvointiasi arvioimista.

Kortti toimii myös puheeksioton ja ohjaamisen välineenä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille hyvinvointiin ja terveyden edistämiseen (HYTE) liittyvissä asioissa.

Ammattilainen voi keskustelunne perusteella rastiittaa kortista teeman, joka ohjaa sinut tilanteeseesi sopivaan hyvinvointia ja terveyttä edistävään toimintaan.

## Löydä hyvinvointiisi tukea

[www.tarmoa.fi](http://www.tarmoa.fi)



Tietokone tai mobiililaitte käytettävissä kirjastoissa ja omahoitopisteissä.

Kohta, johon voi liimata tai kirjoittaa matalan kynnyksen paikan yhteystiedot ja aukioloajat

Kortti on tuotettu Kestävää hyvinvointia Pohjois-Savoon -hankkeessa osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) palvelukonseptia. Se sopii kaikkien HYTE-toimijoiden käyttöön.

Lisätietoja internetissä: [hyte.pshyvinvointialue.fi](http://hyte.pshyvinvointialue.fi)

## Mitä sinulle kuuluu?

### Liikkuminen

Kuuluuko liikunta elämäsi?  
Mitä ajatuksia liikunta sinussa  
herättää? Oletko pohtinut  
jonkin lajin kokeilemista?



### Luonto ja lähiluonnossa liikkuminen

Rentoudutko luonnossa?  
Millaisista luontokohteista  
pidät eniten?



### Luovuus, taide- ja kulttuuriharrastaminen

Kiinnostaako sinua musiikki,  
kirjat, elokuvat, pelit, teatteri,  
museot, kädentaidot?  
Harrastatko jotakin luovaa?



### Mielen hyvinvointi ja pääteettömyys

Onko sinulla harrastuksia tai  
tekemistä, josta nautit? Onko  
elämäsi tapahtunut suuria  
muutoksia viime aikoina?



### Ravitsemus ja uni

Nukutko riittävästi?  
Syötkö monipuolisesti?



### Sosiaali- ja terveyden- huollon ohjaus, neuvonta ja tukipalvelut

Tarvitsetko tukea tai  
apua arkeesi? Oletko  
kokeillut digitaalisia  
itsehoitomateriaaleja?



### Toimeentulo, työ, oppiminen ja asuminen

Mietitkö toimeentuloa tai  
työllistymistä? Kaipaatko  
tukea asumisen haasteisiin?



### Yhteisöllisyys, vaikuttaminen ja sosiaaliset suhteet

Haluaisitko kuulua yhteisöön  
tai ryhmään? Onko sinulla  
ihmisiä, joiden kanssa voit  
jutella? Oletko parisuhteessa?



### Tämä huoneentaulu auttaa sinua pohtimaan, mitä hyvinvointiasi kuuluu.

Huoneentaulu on jaettu hyvinvointiin ja terveyteen vaikuttaviin teemoihin.  
Niiden alle on lisätty kysymyksiä, jotka helpottavat kokonaisvaltaisen  
hyvinvointiasi arvioimista.

Huoneentaulu toimii myös puheeksioton ja ohjaamisen välineenä sosiaali-  
ja terveydenhuollon ammattilaisille hyvinvointiin ja terveyden edistämiseen  
(HYTE) liittyvissä asioissa.

### Löydä hyvinvointiasi tukea

[www.tarmo.fi](http://www.tarmo.fi)

Tietokone tai mobiililaitte  
käytettävissä kirjastoissa ja  
omahoitopisteissä.



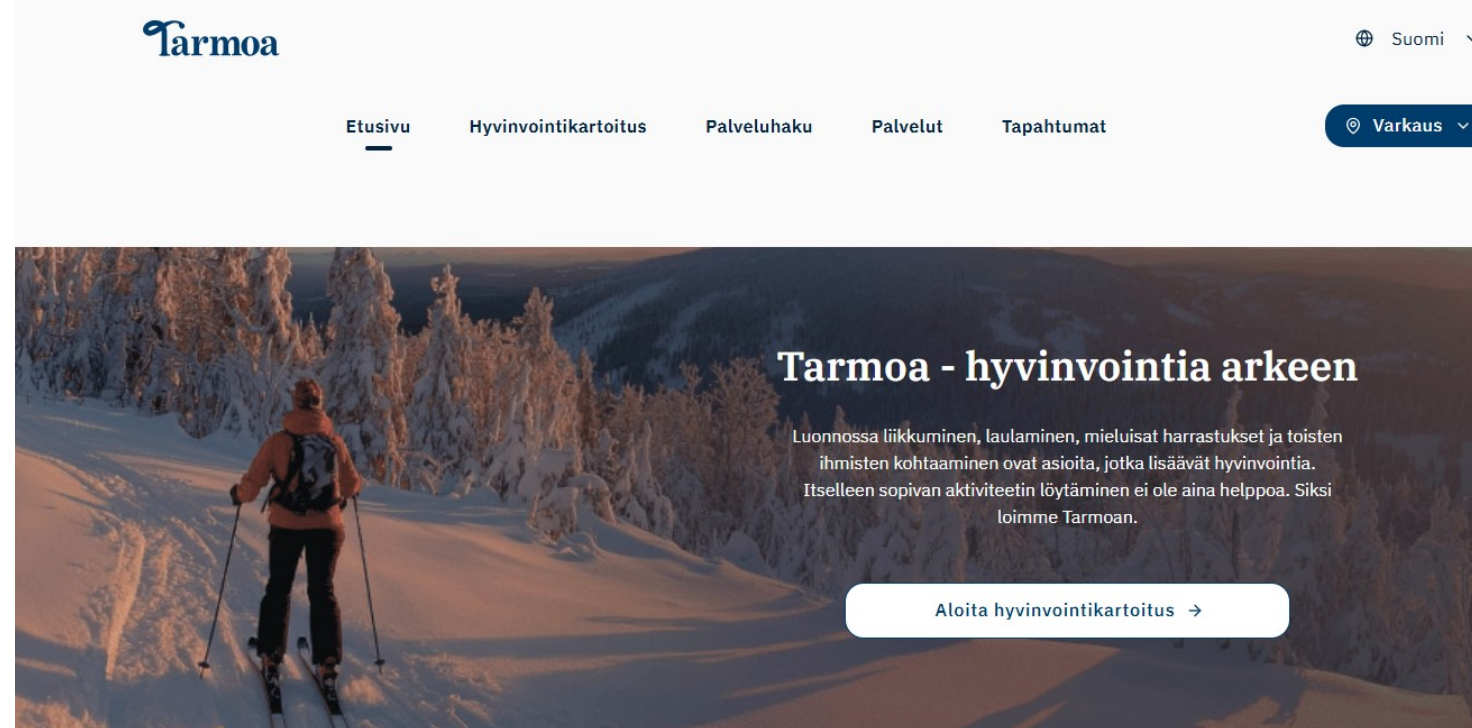
# Mitä sinulle kuuluu? - huoneentaulu

- Huoneentaulu mukailee Tarmoan ja Mitä sinulle kuuluu? -kortin teemoja.
- Huoneentaulun voi kiinnittää asiakastilan seinälle muistuttamaan niin henkilöstöä kuin asiakkaita kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja sen puheeksiottamisesta.



# Tarmoa auttaa löytämään toimintaa

- Tarmoa - hyvinvointia arkeen on Pohjois-Savon hyvinvointialueella käytössä oleva palvelutarjotin, jota myös matalan kynnyksen pisteellä voidaan käyttää asiakkaalle sopivan toiminnan löytämiseen.
  - Mitä sinulle kuuluu? –materiaalissa on käytetty samoja teemoja hyvinvoinnin osa-alueiden jaotteluun kuin Tarmoa-digitalustalla.



## Hae hyvinvointia edistäviä palveluita

Hae palveluita, joiden avulla voit ylläpitää ja edistää omaa hyvinvointiasi ja terveyttäsi. Tutustu oman alueesi toimintaan ja hae tukea eri elämäntilanteisiin.

# Hyvinvointilähete

Hyvinvointilähete sopii asiakkaalle, jos hän tarvitsee yhteydenoton hyvinvointiin ja terveyttä edistävään toimintaan ohjautumiseksi.

Hyvinvointilähetteen vastaanottaja on yhteydessä asiakkaaseen ja tukee häntä hyvinvointia edistävän toiminnan lisäämisessä.

Lähetekäytäntö auttaa asiakasta pääsemään mukaan HYTE-toimintaan, ammattilaisen työ tehostuu sekä HYTE-toimijoiden ja sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten yhteistyö muuttuu sujuvammaksi.

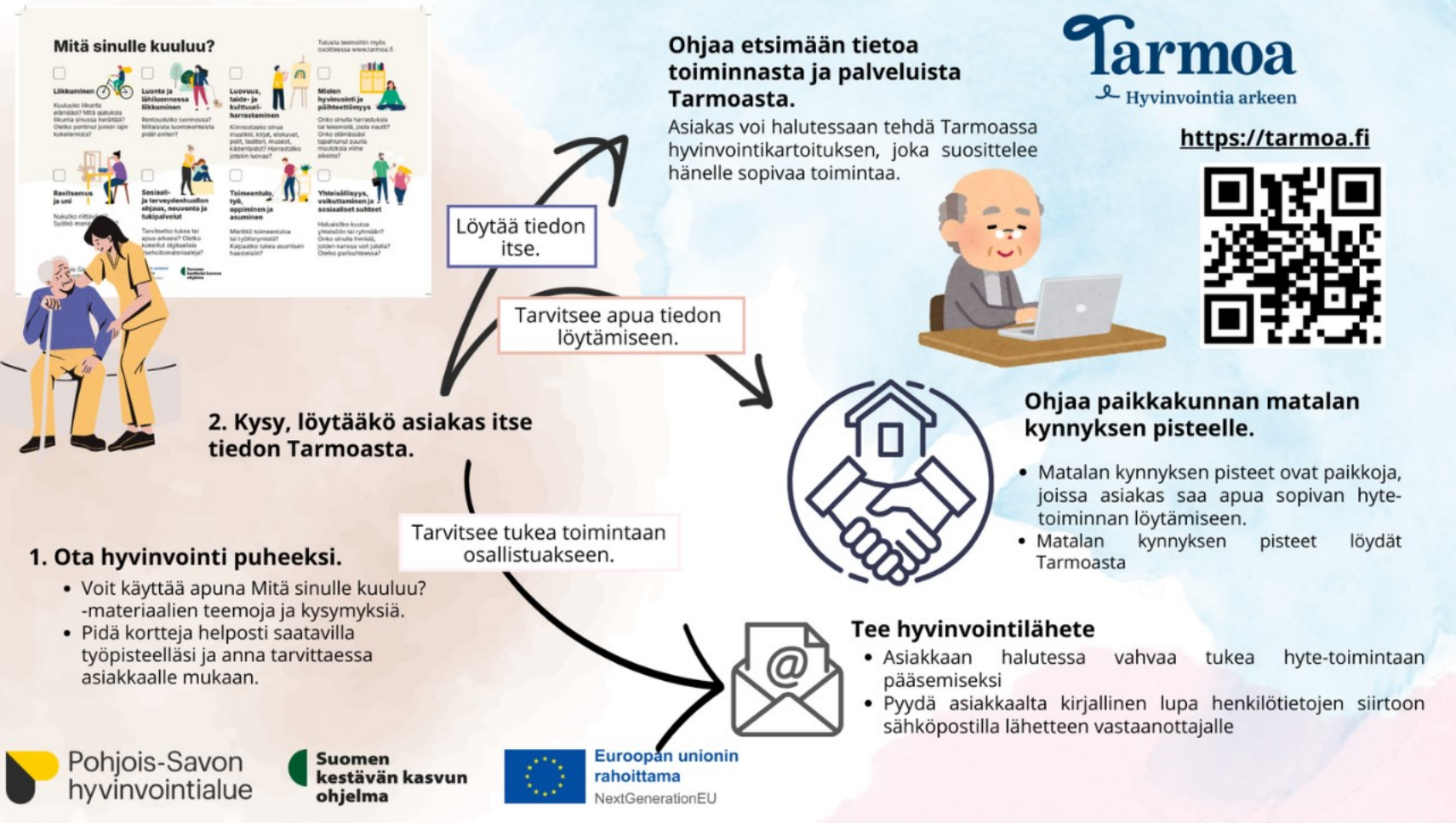
Kuva: [Materiaaleja | Esitteet, videot yms. | Hyvinvointilähete](#)



# Järjestöjen mahdollisuudet

# Mahdollisuudet järjestöille

Millaista toimintanne on ja keille se on tarkoitettu?



## Lähtökohtaisesti kaikki järjestöt:

Asiakkaat ja ammattilaiset löytävät toimintanne, kun ilmoitatte siitä lähellä.fi-palvelussa tai Palvelutietovarannossa.

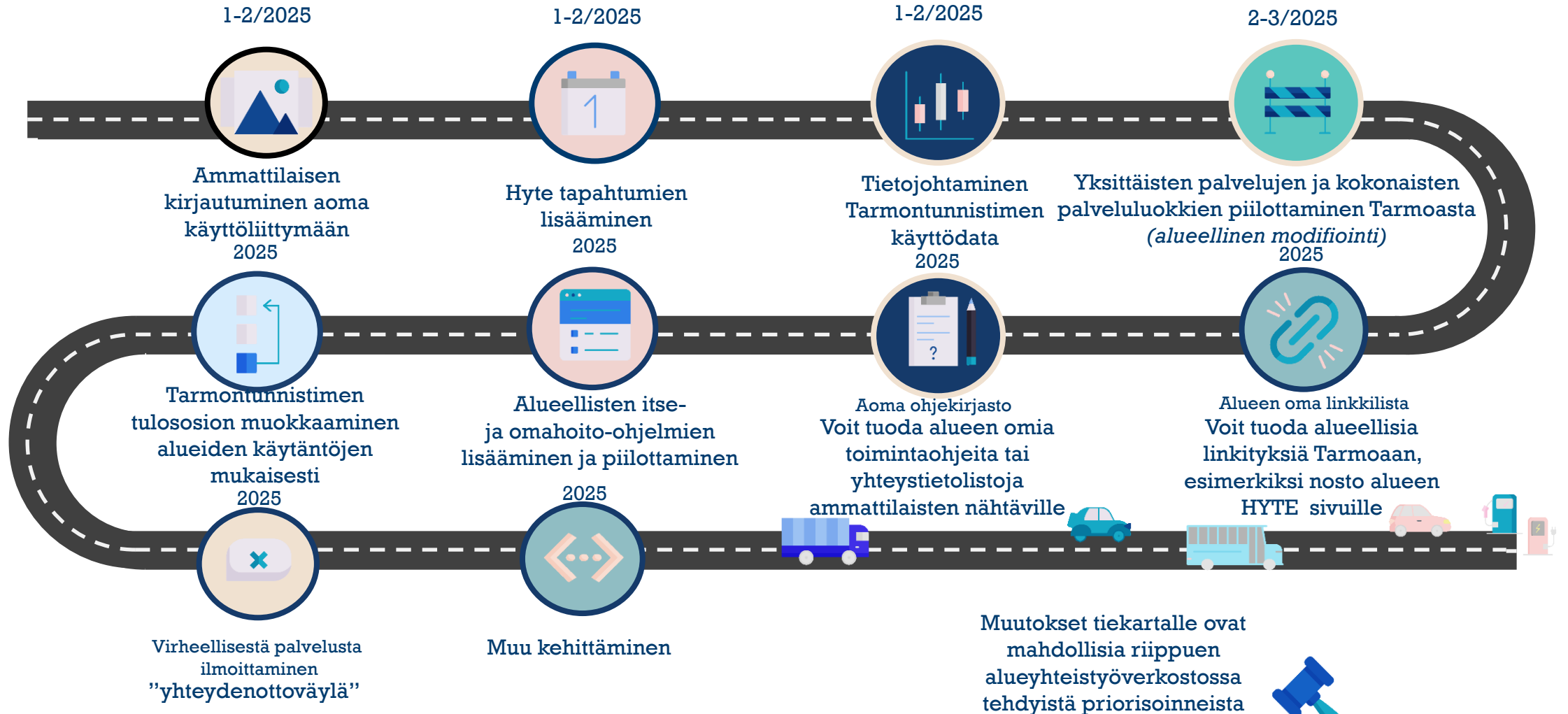
## Kohtaamispaikat, yhdistystalot, asukastuvat ym.:

- Sopimuksellista

## Järjestöt, jotka tarjoavat henkilökohtaista tukea toimintaan osallistumiseen:

- Sopimuksellista
- Edellyttää ajantasaista ja asianmukaista henkilötietojen käsittelyä ja sitä koskevaa selostetta.

# Tarmoa ammattilaisen oma Roadmap 2025-2026



# Keskustelua





## Lisätietoa:

- Hyte- ja osallisuuspalveluyksikön kotisivut [Arjen ilo ja tuki \(RRP\) - HYTE - Pohjois-Savo \(pshyvinvointialue.fi\)](https://www.pshyvinvointialue.fi)
- Arjen ilo ja tuki (RRP) –projektin uutiskirje; tilaa [uutiskirje.pshyvinvointialue.fi](https://uutiskirje.pshyvinvointialue.fi)
- Opastusta lähellä.fi:n käytössä antaa Petra Holopainen, p. 044 461 0904, [petra.holopainen\(at\)pshyvinvointialue.fi](mailto:petra.holopainen@pshyvinvointialue.fi)



Hyvinvoinnin edistäminen on yhteinen tehtävä.



**Euroopan unionin  
rahoittama**  
NextGenerationEU